

"Blomtorpet" i Härad - kulturminne eller inte?

Ännu ett soldattorp "försvinnet" från sin gamla plats och bygden blir ett (kultur-)minne fattigare.

Det lilla "Blomtorpet"/("Blomstertorp") i Härad skall rivras. Inte så att det definitivt rivs - utan det skall flyttas. Till Länna.

I socknen Härad fanns från början (1680-talet) 12 soldattorp. I dag återstår 6 mer eller mindre ombyggda torp - "Palmtorp" mitt i byn, "Kvisttorpet", "Björktorp", "Ekesvallens", "Tobos" och ovannämnda "Blomtorpet", Kyrkbyns soldattorp. Endast de tre sistnämnda kan liknas vid soldattorp, om man bortser från förstugan på Blomtorpet och verandan på Tobos torp.

Alla dessa torp tillhörde "Konglig Södermanlands regimente til Foot", som blev indelt genom beslut 5/12 1682 och sammanlagt omfattade 1.200 soldater/soldattorp. Alla dessa uppsattes inom Södermanlands läns gränser, där det dessutom skulle sättas upp 15 Husarer till "Östra Nerikes Sqvadrän inom Lif-Regimentets Husar-Corps" (från 1905 K 3 i Skövde), 111 Grenadierer till "Södermanlands Compagnie af Lif-Regimentets Grenadiers-Corps" (från 1912 i nya kaserner i Örebro/ I 3), samt 142 Båtsmän till "Andra Södermanlands Båtsmans-Compagnie under Stockholms Station". Till dessa sistnämnda kom ett antal Båtsmän som skulle sättas upp av länets städer, såsom av Strängnäs 8 stycken.

Av Södermanlands regementes 1.200 torp torde c:a hälften vara borta helt. Av resterande är de flesta ombyggda, ibland mycket omfattande (t.ex. "Palmtorp"). Helt ursprungliga från 1682-83 är endast ett fåtal, varför det känns ledsamt då ett "nästan" ursprungligt torp måste tvingas träda tillbaka.

Kanske kan det därför vara av intresse att veta något om dess historia, eller snarare om dess tidigare innevägnare.

Namnet torde torpet ha fått den tid det beboddes av soldaten Blom 19/11 1891 - 17/11 1902. Torpet tillhörde soldatrote nummer 677 Kyrkbyn och som sådant infört i Karl XI:s "Ständiga Knektehåll" och ingående i 5:te Compagniet - Strengnäs kompani. Därmed inte sagt att torpet byggdes då.

Soldatrotten bestog år 1686 av tre gårdar i Häradskyrkby, nämligen Kiörkielby 1/2 Mantal, Huvudrote. Ägare Per Jonsson,

-"	1/2	"	,	Hjälprote.	"	Erich Hansson och
-"	1/2	"	,	-"	.	" Märten, samt
Kuggenäs	1/2	"	,	-"	.	" Hans.

Sammansättningen år 1728 var densamma, medan ägarna nu var "Fjärdingsman Erick", "Pehr", "Enkian" resp "Johan". Nu är även Possessorer (räntebärare) antecknade och dessa är för förstnämnda gård "Lands-Staten", nästa två "Kronan behållne" och för Kuggenäs "Johan Grulbenschiöld".

Rotens nummer var 1686 696, 1688 701 och från 1690 677.